

Mer information:

Undervisningschef Agneta Eklund, tfn 050 308 6262

Planerare Henna Turunen, tfn 050 382 6265

fornamn.efternamn@grankulla.fi

Bakgrund

Stadsstyrelsen beslutade 28.10.2024 (§ 140) att inleda produktionssättsutredningar för serviceenheter inom sektorerna och administrativa funktioner, i syfte att bedöma möjligheter till effektivisering.

För grundskolornas ledningsstruktur beslutade stadsstyrelsen att utredningen genomförs internt som tjänsteuppdrag. Även om uppdraget är begränsat till grundskolor, behandlas även gymnasiets ledningsarrangemang i utredningen, eftersom grundskolor och gymnasier verkar i nära samarbete och i samma byggnader.

Genomförande och innehåll

Utredningen (**bilaga**) har utarbetats under ledning av undervisningschefen i samarbete med skolornas rektorer och administrationen. Den omfattar:

- Kartläggning av nuläget, inklusive arbetsfördelning och ansvarsområden mellan rektorer och tjänstebiträdande rektorer samt verksamhetsmiljöns nuvarande situation (t.ex. skolornas säkerhet, undervisningens kvalitet, personalledning).
- Identifiering av utvecklingsbehov, såsom omstrukturering av tjänstebiträdande rektorers arbetsbild och tydliggörande av uppgifter och ansvar mellan grundskolan, gymnasiet och administrationen.
- Granskning av alternativa arrangemang och kostnadsberäkningar för olika alternativ.
- SWOT-analys av nuläget och alternativen.

Jämförelse av alternativ för ledningsstruktur i grundskolan

- Nuvarande modell (Rektor + 2 tjänstebiträdande rektorer + 2 ersättare): Ger bästa närvaro vid båda skolenheterna och hög ledningsresurs; stöder undervisningens kvalitet och personalens handledning, men arbetsfördelning och ansvar kan ytterligare ses över.
- Utvecklingsalternativ för nuvarande modell:
 - A) Öka undervisningstimmarerna för tjänstebiträdande rektor
 - B) Avskaffa ersättarresursen
- Alternativ 1 (Rektor + tjänstebiträdande rektor + 2 platsansvariga): Kostnadseffektivt och flexibelt; begränsad närvaro och hög belastning, kräver riskhantering.
- Alternativ 2 (Rektor + 1 tjänstebiträdande rektor + 1 biträdande rektor): Mer resurser än alternativ 1, delvis stöd vid båda undervisningspunkterna och större flexibilitet i personalstödet.
- Alternativ 3 (Rektor + 1 tjänstebiträdande rektor + 2 biträdande rektorer): Nästan lika bra som nuvarande modell gällande närvaro och

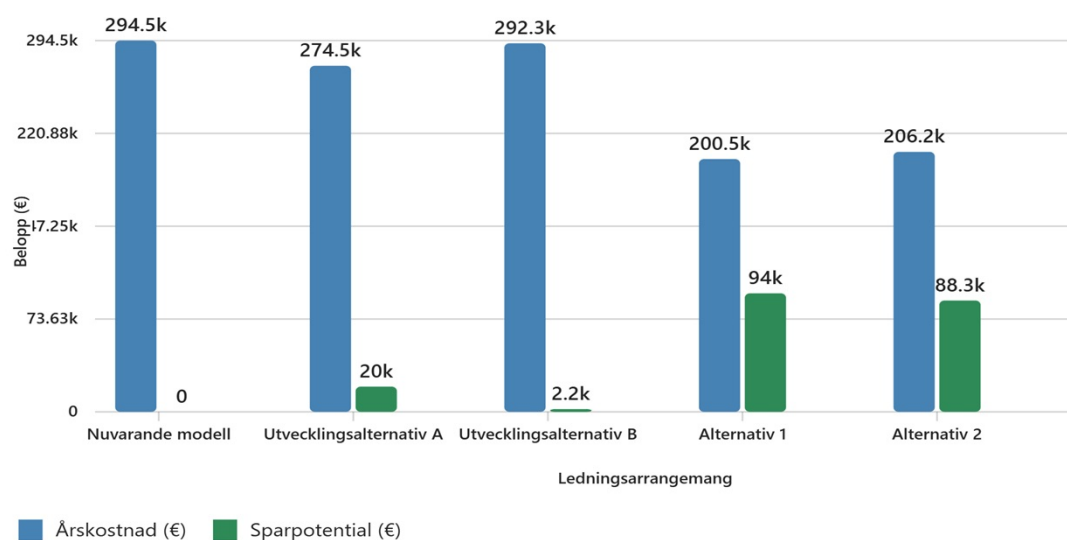
ledningsresurs; belastningen hanterbar, pedagogiskt stöd vid båda punkterna; gränser för assisterande rektorers befogenheter måste beaktas.

Barnkonsekvensanalys

I samband med utredningen har en barnkonsekvensanalys (bilaga) gjorts, där man granskat olika alternativ för ledningsstrukturen och dess påverkan på barns välbefinnande, rättigheter, delaktighet och stöd i grundskolan. Enligt bedömningen ökar risken för försämrat välbefinnande, säkerhet och stöd för barn om ledningsresurserna minskar.

Kostnadsjämförelse mellan alternativen

Nedan visas en grafisk sammanställning av kostnadsberäkningarna och inbesparingspotentialen för de ovan beskrivna ledningsarrangemangen:

Grafen illustrerar årskostnaderna och inbesparingspotentialen för olika ledningsarrangemang. Den nuvarande modellens årskostnad är 294 500 €, och kostnaderna för alternativen varierar mellan 200 500 € och 292 340 €. Den största inbesparingen (94 000 €) skulle uppnås med alternativ 1, där ledningsresursen minskas mest. Den minsta inbesparingen uppstår i utvecklingsalternativ B (2 160 €). Uppgifterna baseras på lönedata från oktober 2025.

Slutsatser

Grankulla skolor har länge tillämpat delat ledarskap, där ansvar fördelas mellan rektor, tjänstebiträdande rektorer, team och lärare.

Nuvarande ledningsstruktur i grundskolan säkerställer bäst kontinuitet i ledarskapet, god struktur, trygg verksamhetsmiljö och stöd till personalen samt möjliggör kvalitativ pedagogisk utveckling – särskilt jämfört med andra alternativ som kan ge kostnadsinbesparningar men innebär betydande risker för ledningsresurser och personalens välbefinnande.

Utvecklingsbehov finns, särskilt i tydliggörandet av tjänstebiträdande rektorers arbetsbild och ansvarsfördelning.

Administrativa kostnader har tidigare minskats genom att slå samman en skolsekreterartjänst till en gemensam resurs för den finsk- och svenskspråkiga grundskolan, vilket har enhetliggjort administrativa rutiner, effektiviserat resursanvändningen och minskat dubbelarbete mellan skolorna.

Ytterligare inbesparningar kan uppnås genom att öka undervisningstimmarna för tjänstebiträdande rektorer eller minska ersättarresursen. Det bör dock beaktas att minskade ledningsresurser kan försämra personalens och elevernas välbefinnande samt skolans säkerhet.

Ledningssystemets granskning bör ta hänsyn till att administrativa uppgifter har ökat under de senaste åren till följd av lagändringar, läroplansreformer och utvecklingsprojekt. Samtidigt har elevernas stödbehov blivit mer mångfacetterade, vilket medför behovet av förebyggande ledarskap, resursfördelning och samarbete med hemmen. Rektorers och tjänstebiträdande rektorers uppgifter har särskilt utökats inom personalstöd, pedagogiskt ledarskap och strategisk planering. Satsningar på förebyggande arbete och ledning av verksamhetskulturen minskar framtida kostnader och stöder undervisningens kvalitet samt personalens välbefinnande. Detta kräver effektiv tidshantering och tydlig arbetsfördelning.

Dessutom bör det beaktas att pågående byggnads- och renoveringsprojekt binder rektorernas arbetstid under flera år. Deltagande i planering, tidsschemaläggning och samarbete med intressentgrupper betonar betydelsen av den nuvarande ledningsresursen för att säkerställa smidigheten i det administrativa och pedagogiska arbetet.

Lagstiftningen sätter också ramar: Enligt grundskolelagen (628/1998, kapitel 8, §37) ska varje skola ha en rektor som ansvarar för verksamheten. Detta förutsätter att det i varje enhet finns en ansvarsperson som är närvarande i vardagen och säkerställer verksamhetens smidighet, säkerhet och stöd till personalen. Betydelsen av ett lokalt lett och tillräckligt resursstarkt ledningssystem framhävs särskilt i belastande situationer, såsom byggnadsarrangemang, tillfälliga lokaler och förändringar.

Om nuvarande ledningssystem bibehålls, kan rektorernas löner granskas i förhållande till skolans storlek och uppgiftens krav enligt UKTA. Lönefrågor bör dock bedömas först efter att det nya avtalet trätt i kraft, eftersom reformen av stödet för lärande har medfört förändringar i lönegrundsgrupperna.

Direktör för bildning och välfärd Mikael Flemmich:

Svenska utskottet för fostran och utbildning ger följande utlåtande om utredningen av skolornas ledningssystem och vidarebefordrar utlåtandet till stadsstyrelsen.

Utskottet konstaterar att nuvarande ledningssystem (rektor + 2 tjänstebiträdande rektorer + 2 ersättare) väl motsvarar Grankullas strategiska mål för skolorna, såsom undervisningens kvalitet, trygg lärmiljö och stöd till personalen. Alternativa modeller visar möjligheter till kostnadsinbesparningar, men utskottet betonar att minskning av ledningsresurser innebär risker som kan påverka undervisningens kvalitet, personalens ork och elevernas välbefinnande.

Utskottet föreslår att inga inbesparningar eftersträvas i detta skede gällande

ledningssystemet, eftersom minskade resurser på lång sikt kan försämra verksamhetens kvalitet och leda till ökade resursbehov inom andra områden. Vid utveckling av ledningssystemet bör både pedagogiska och administrativa perspektiv beaktas, och förändringar bör säkerställa skolornas funktionsförmåga och personalens arbetsvälstånd.

Beslut:

Svenska utskottet för fostran och utbildning beslutade enligt beslutsförslaget.

Bilagor:

Produktionssättsutredning för skolornas ledningsstruktur
Barnkonsekvensanalys

Distribution:

Stadsstyrelsen